

Örebro-Värmland
BYGGNADS

Medlemstidning
för Byggnads
Region Örebro-
Värmland

Nr4
2021

**Schyssta villkor
en självklarhet**

**A-lag och B-lag
hotar jobben**

Skippade kikaren och tog med kameran

Hej kamrater,

Jag har nu meddelat valberedningen i vår region att jag inte kommer att kandidera för en ny period som ordförande. Så min uppmaning till er medlemmar blir att jag hoppas ni tar tillfället i akt göra er röst hörd genom att närvara på era respektive kretsårsmöten under januari månad. Det är nämligen våra medlemskretsar i våra län som på sina årsmöten kommer att nominera en ny ordförande samt för ytterligare uppdrag i vår region. Det ska även nomineras styrelseledamöter, till olika organisationer m.m.

Hos oss i Region Örebro-Värmland så har vi en grupp som hanterar ordning och reda inom vår bransch som jobbar intensivt mot alla de företag som inte följer våra avtal. De företag som väljer att fuska utgör ett stort hot mot hela byggbranschen då det för med sig ett utnyttjande av billig arbetskraft. De hotar hela den svenska modellen genom lönedumpning och skattefusk. Vi inom vår region arbetar kraftfullt mot detta och har hittills under detta år hjälpt medlemmar att få rätt lön och även drivit in drygt 1 miljon i skadestånd från dessa kriminella aktörer.

Vi har dessutom ytterligare ett hot mot den svenska modellen och det är minimilöner som just i dagarna har diskuterats i EU. Det som tidigare har sagts är ju att de nordiska länderna skulle få ett undantag från detta men som det ser ut för tillfället så kommer vi inte att få ett undantag. Om detta skulle ske så är det ett stort bakslag för den svenska modellen och för oss arbetstagare. Det senaste som framkommit är att det eventuellt kan strida mot lagstiftningen i EU. EU måste förstå att de ska hålla sina fingrar borta från den modell där parterna gör upp med varandra.

Till sist vill jag önska alla en riktigt God Jul & Gott Nytt År. ☐

Stark, stolt och trygg!

Kenneth Svärd
ordförande
Byggnads
Örebro-Värmland

Du!

Just du.... Vill du ha ett projekt hos oss under 3 månader 2022?

Kommer vara uppdelat på 1 månad på våren och 2 månader under hösten.

Vad ska du göra då?

Jo, du ska hålla i skolinformationer på olika gymnasieskolor i Värmland och Örebro län. Hör av dig om du undrar över något eller också.

**Skicka in din ansökan till:
Byggnads Örebro – Värmland,
Posthornsgatan 8
65632 Karlstad.**

**Märk brevet Skolinformation 2022 eller på mail
orebro-varmland@byggnads.se**

Viktig information om försäkringar!

Just nu görs det reklam på tv och radio för ett företag som heter Insurello. Det är ett företag som hjälper till att leta reda på försäkringsersättning från olika försäkringsbolag. Företaget tar sen 25% (max 25 000 kr) av försäkringsbeloppet. Dessa ersättningar är pengar som man har rätt till utan Insurello och som man redan har betalt för (antingen via medlemsavgiften eller via sociala avgifter).

Som medlem i Byggnads omfattas man av flera medlemsförsäkringar och som anställd hos en arbetsgivare med kollektivavtal omfattas man av flera avtalsförsäkringar. Vi uppmanar därför alla våra medlemmar att kontakta oss på Byggnads när det gäller medlems- och avtalsförsäkringarna, eller direkt till Folksam och Afa Försäkring i stället för att anlita Insurello.

Kolla att företaget är schyst!

**Kan de anställda känna sig trygga?
Har de rätt lön?**

Kollektivavtalskollen gör att du enkelt kan kontrollera om ett byggföretag har kollektivavtal. Gå in på byggnads.se.

Medlemstidning för Byggnads
Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare: Kenneth Svärd
Redaktionskommitté: Kenneth Svärd och Thomas Schultz
Produktion: Krügers, text och foto. Texttanken, layout och redigering Magnus Östin, textproduktion
Tryck: Åtta.45 Tryckeri, Västerås
Hemsidan: www.byggnads.se/regioner/orebro-varmland/
Telefon: 010-601 10 11 [vxl]
Postgiro: 204729-8

Vad tycker du...

**...att vi ska skriva om i tidningen?
Kom med tips och idéer till**

**Peter Krüger:
peter.kruger@telia.com**

Schyssta villkor en självklarhet

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Riksbyggen

bygger inte bara bostadsrätter utan även hyresrätter. Riksbyggen ägs till 48 procent av de bostadsrättsföreningar som är medlemmar. Majoritetsägare med 52 procent är LO-förbund och kooperativa företag. Byggnads och Kommunal har störst inflytande av LO-förbunden medan Folksam och KF är störst från kooperativa sidan.

För fackföreningsägda Riksbyggen avgör inte bara lägsta pris vem som får uppdraget. Bra arbetsvillkor är ett krav och lokala byggföretag ligger bra till.

Odd Maalsnes är inte bara ombudsman på Byggnads Örebro-Värmland. Han är också engagerad i Riksbyggen där han sitter som lokal ordförande i Riksbyggen Värmland.

Byggnads är delägare i Riksbyggen.

– Nästan hela LO är med, säger Odd Maalsnes.

Att regler ska följas på Riksbyggens byggprojekt är därför en självklarhet och att företag som anlitas har kollektivavtal.

Men Riksbyggen nöjer sig inte med det. Man höjer ribban ytterligare för att bidra till schyssta villkor och rättvis konkurrens i byggbranschen.

Riksbyggen är noggrant i valet av huvudentreprenör.

Husen kommer att stå där borta, förklarar Anders Dahlen för Odd Maalsnes.

Billigaste anbudet kan mycket väl förkastas.

– Om en entreprenör inte har eget folk utan bara kör bemanning, då skulle vi säga nej. Anställda i bemanningsföretag har sämre villkor och inte samma trygghet, säger Odd Maalsnes.

– Vi säger också nej till utländska bolag som inte har sitt säte i Sverige. Vi vill hjälpa till på den inhemska marknaden och gynna svenska bolag.

När Riksbyggen Värmland nu startar ett bygge av 40 bostadsrätter i Hammarö

utanför Karlstad har lokala Karlstad byggtjänst fått jobbet.

Odd Maalsnes sitter i Riksbyggens byggande styrelse för projektet och har därför god inblick. Styrelsen vet vilka underentreprenörer som anlitas.

– Karlstad byggtjänst måste meddela oss vilka de vill ta in.

Beställare har alltid möjlighet till insyn i hela kedjan. Riksbyggen Värmland använder sig av den.

Så när Riksbyggen bygger är det schyssta villkor?

– Det kan vi säga till 99 procent. Sedan sker det säkert något misstag här och där.

Blir det dyrare i slutänden?

– Nej, vi får en högre kvalitet och inte lika mycket efterbesiktningar. Kvadratmeterpriset är jämförbart med andras och vi har en hög kundnöjdhet: 85 procent.

Odd Maalsnes framhåller också att Riksbyggens vinster kan användas i kommande byggen.

– I stället för att pengarna går till ett kapitalbolag går det in i vår kassa.

Riksbyggen har inte bara ett själv-påtaget ansvar att bidra till schyssta villkor i linje med vad Byggnads önskar. Man tar också ett samhällsansvar och vill skapa bostäder där det behövs – inte bara på orter där det finns en god chans att tjäna pengar.

Det är förklaringen till att Riksbyggen Värmland byggt ett trygghetsboende med 29 lägenheter i Kil och nu uppför ett liknande i Hagfors med 33 lägenheter.

Hagfors är avfolkningsbygd.

– Där har ingen byggt nya bostadsrätter sedan 1950-talet.

Men det fanns ett behov av bra bostäder för folk i medelåldern och uppåt, och genom Kommunal borgen blev det möjligt att bygga. Hagforsföretaget Elms bygger.

– Med eget folk.

Riksbyggen har också kunnat bygga särskilda boenden (äldreboenden) i Munkfors, Storfors och Filipstad tack vare kommunal borgen.

– Det är bra för vårdpersonalen också, som får moderna, anpassade lokaler. □

Har du koll på tryggheten?

Trygghetsförsäkringarna är ditt skyddsnät genom jobbet och tjänstepensionen den extra slant som i framtiden gör ditt liv som pensionär dragligare och tryggare.

Men har du verkligen koll på vad som gäller för just dig?

Många har inte det, har det visat sig.

Därför har webbtjänsten Avtalat skapats och den är till för bland andra Byggnads medlemmar.

På www.avtalat.se går det att skapa sig en bättre överblick över det som ger trygghet i form av försäkringar och tjänstepension som följer med kollektivavtalet.

Plattformen och bolaget Avtalat skapades i år av av LO, PTK och Svensk Näringsliv.

Information som tidigare fanns utspridd och var svårare att överblicka ligger från 2021 samlad på ett ställe.

På sikt ska det bli möjligt för användare att logga in och kunna välja att ta del av digitala tjänster, exempelvis vara med i webbseminarier för att bli mer insatt.

Det övergripande målet med plattformen är att fler ska få ökad kunskap om tjänstepensionen och de trygghetsförsäkringar de har genom jobbet, och vilka val de kan göra. □

Vibrationer gav solklar arbetsskada

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Niclas Norén fick först nyligen veta att det finns tidsgränser för arbete med bilmaskin. Vibrationsskadorna i händer och armar har han ådragit sig efter ett yrkesliv som murare och plattsättare.

– När man var ung så bilade man mycket. Det var ingen som sa något om att det kunde vara farligt. Om det krävdes två dagars bilning och röjning så körde man ju på tills det var klart.

När vi talas vid på telefon är han på jobbet, men inte på något bygge eller hemma hos någon privatkund.

I våras lämnade han byggbranschen och har efter det hunnit göra ett kort inlägg hos en kylrumstillverkare innan han hamnade på ett sågverk.

– Det är tvåskift och jag tjänar 50 kronor mindre i timmen. Men man är ju tvungen att ha ett jobb.

Läget ser ändå ljusare ut nu än det gjorde för sex år sedan. Våren 2015 hade domningarna i armar, händer och fingrar blivit så svåra att han sökte läkarhjälp.

– Jag ville vara snäll mot arbetsgivaren och jobbade på fram till sommaren då operationen skulle ske.

På en klinik i Karlstad genomgick han ett ingrepp i armbågen under lokalbedövning.

Han tyckte att det blev något bättre efteråt, men snart var värken tillbaka.

– Jag vaknade varje timme på natten, underarmarna domnade och förra hösten blev det ännu värre, det var som att det började bränna i underarmarna.

”Jag vaknade varje timme på natten, underarmarna domnade och förra hösten blev det ännu värre, det var som att det började bränna i underarmarna.”

Niclas Norén

Ålder: Fyller 50 i år.
Familj: Sambo, barn och bonusbarn.
Bor: Brunskog utanför Arvika.
Yrke: Murare och plattsättare.
Fritidsintresse: Fotboll.

Sömnbristen tärde på psyket. Han satte sitt hopp till en operation i Göteborg på en specialistklinik, Handcenter.

– Men läkaren där sa att nerverna var söndertrasade och att det inte gick att göra något.

I mars i år gjorde han en överenskommelse med sin arbetsgivare och blev uppsagd mot att han fick gå hemma med lön under uppsägningstiden.

Redan 2016 kontaktade han Byggnads och Katarina Sandgren som är

expert på arbetsskadeärenden. Hon har hjälpt många medlemmar att få ersättning för arbetsskador via AFA Försäkring och livränta som täcker upp lönemellanskillnaden.

Hon såg till att Niclas Norén fick besöka Arbets- och miljömedicinska kliniken i Örebro där han genomgick en undersökning som tog flera timmar.

Vibrationsskador konstaterades utan tvekan.

– Det var solklart, säger han.

Han har fått ersättning för skadan via AFA Försäkring. Han väntar fortfarande på att Försäkringskassan ska ta ställning till livräntan, som gör att han slipper drabbas ekonomiskt av att ha tvingats lämna plattsättningen för sågverket.

Niclas Norén har fått höra att det är sannolikt att han beviljas livränta men törs inte ta ut något i förskott.

Han är tacksam för den hjälp han fått genom sitt fackliga medlemskap.

Katarina Sandgrens insatser var avgörande, anser han.

– Jag hade aldrig klarat allt pappersarbete själv.

Oavsett hur det slutar får han dras med värken resten av livet.

– Det är upp och ner beroende på väder. Så här på hösten fryser jag direkt om fingrarna. □

”Arbetsmiljön är viktigaste frågan”

Takläggaren Olle Anteryds fackliga engagemang vaknade när han med marginal passerat 50-strecket. I våras valdes han in i regionstyrelsen.

Han var 53 år när han blev MB och skyddsombud på arbetsplatsen. Det var efter att han genomgått den fackliga grundkursen Påfarten – som alla Byggnads medlemmar har rätt att gå – som intresset vaknade.

– Jag ville vara med och påverka. Jag märkte att vi genom kollektivavtalet har många fler rättigheter än de flesta känner till.

Senare blev han tillfrågad och tackade ja till att sitta i Säfflekretsens styrelse. Sedan i våras är han också invald i Byggnads Örebro-Värmlands regionstyrelse.

Han svarar snabbt på frågan om vilket område som är viktigast för Byggnads framöver.

– Arbetsmiljön.

Han talar både utifrån egen erfarenhet som takläggare och om byggbranschen som helhet.

– Vi takläggare blir väldigt slitna, det är inte många som jobbar till pension.

Tunga arbetsmaterial och dåliga arbetsställningar bidrar till att takläggare och byggnadsarbetare generellt inte klarar att arbeta fram till pensionen.

Olle Anteryd

Ålder: 56 år.

Familj: Sambo Karin och två utflugna bonusbarn.

Bor: Villa i Säffle.

Yrke: Takläggare på Protan entreprenad i Karlstad.

Fritidsintressen: Jakt.

Han nämner också olycksrisker som är tätt kopplade till arbetsmiljön.

– Det fuskas oerhört mycket med ställningar och fallskydd överhuvudtaget.

Senast i våras lade han ett skyddsstopp på ett bygge som helt saknade fallskydd. 100 kvadratmeter tak skulle läggas på en fastighet som tillhörde ett företag. Det var fyra meter upp och inget räcke.

– De blev så klart inte glada, men det är våra liv de leker med för att spara pengar.

Skydd kom upp och arbetet kunde fortsätta säkert.

För egen del har han bekymmer med ”en trasig rygg”.

– Jag har varit hemma en del. Jag är en sådan som Johan Lindholm sagt tömmer apoteket på mediciner. En bra dag klarar jag mig med Alvedon och Ipren, andra dagar krävs det smärtstillande som är receptbelagda.

Han har ändå – av ekonomiska skäl – ställt in sig på att arbeta till 67 år.

– Jag är tvungen om inte den där knegarpensionen blir verklighet.

Knegarpension är Byggnads upprop för ett rättvisare pensionssystem som tar hänsyn till att de som haft ett tungt kroppsarbete inte alltid kan arbeta fram till pensionen. Syftet med Knegarpension är att anställda ska ha råd att pensionera sig tidigare om kroppen inte håller. □

Försäkrings- och pensionsgenomgång

Ta ett kort på följande QR-kod med din mobil och klicka på länken så kommer du in på vår bokningssida.

Vi är glada att få presentera möjligheten till Digital rådgivning med en certifierad rådgivare från Folksam i samarbete med Byggnads.

Du får en kostnadsfri försäkringsgenomgång där vi säkerhetsställer att du har rätt försäkringsskydd och har fått ta del av ditt erbjudande om medlemsförsäkringar. Vi har även möjlighet att ge råd om sparande!

Digital rådgivning är ett smidigt sätt att få hjälp med frågor kring medlemsförsäkring, trygghet och sparande. Räkna med ca. 1 timme av din tid.

/Katarina Sandgren, Byggnads, Jörgen Lybeck och Peter Larsson, Folksam

A-lag och B-lag hotar jobben

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Skanskaanställda på insidan av väggen har prestationslön. Skanskaanställda utanför får nöja sig med timlön. Byggnads klassar det som lönedumping.

Vid nya Universitetssjukhuset i Örebro arbetar såväl anställda från Skanska Sverige som från Skanska Slovakia.

Men inte sida vid sida. En vägg delar dem åt.

De svenska byggnadsarbetarna finns inomhus medan de 6–7 slovakiska betongarbetarna arbetar på utsidan.

– Inne bygger de väggar till rumsindelningen och ute formar de, armerar och gjuter, säger Erik Karlsson, ombudsman på Byggnads Örebro-Värmland.

Skanska Slovakia bygger en cyklotron. Det är en stor maskin som tillverkar isotoper som krävs vid PET-CT-undersökningar för att upptäcka cancer hos patienter.

”Det här är ett bygge med bra moment i listan och en möjlighet att tjäna pengar. Men de fick aldrig chansen att göra det”

Det är ett speciellt bygge. Hålet som grävs är nio meter djupt och enbart dörren till cyklotronen kommer när den väl är på plats att väga 26 ton.

Men det är inte för de byggnadstekniska utmaningarna vi befinner oss här. Genom staketet noterar vi inte bara den blivande cyklotronen utan också byggbodarnas placering.

Det är tydligt att det här är en delad arbetsplats.

– Det borde inte vara så att det finns ett A-lag och ett B-lag, säger Erik Karlsson.

Inför bygget hölls en löneförhandling mellan Skanska Slovakia och Byggnads Örebro-Värmland, precis som avtalet kräver.

– Vi ville ha en rörlig del, medan de erbjöd timlön. Den lokala förhandlingen strandade snabbt och det blev central förhandling.

Även den slutade i oenighet vilket betyder att de slovakiska byggnadsarbetarna går på timlön jobbet igenom, precis som deras arbetsgivare önskade.

Byggnads kan inte göra något åt saken. Men rättvist är det inte, tycker Erik Karlsson.

– Det här är ett bygge med bra moment i listan och en möjlighet att tjäna pengar. Men de fick aldrig chansen att göra det, säger Erik Karlsson.

De svenska Skanskaanställda som bygger innerväggar kan om de jobbar på bra tjäna runt 220 kronor i timmen här, bedömer han.

Betongarbetarna på utsidan tjänar 193 kronor efter de strandade förhandlingarna.

– De går på stupstockslön hela jobbet.

Historiskt har sådana situationer varit menligt för motivationen och arbetstempot. Det har indirekt fungerat som ett vapen i fackets händer.

– Men när ingen är medlem faller det vapnet.

Varför ska svenska byggfacket bry sig om slovakernas löner när de inte ens är medlemmar? Kanske någon undrar.

– Annars blir de billigare än våra medlemmar och på sikt kan det konkurrera ut jobben för våra medlemmar, svarar Erik Karlsson.

En del ser Skanska Slovakias närvaro som ett exempel på att det redan skett här.

– Jag har hört medlemmar som undrat varför inte Skanska Sveriges betongare är med och gör det här jobbet.

Erik Karlsson är noggrann med att poängtera att Byggnads inte vill slå in en kil mellan utländska byggnadsarbetare och svenska.

Konkurrens på lika villkor har facket inget emot. Om Skanska Slovakia hade gett sina anställda rörlig lön hade det aldrig uppstått en konflikt, säger han. □

LÖNESKILLNAD ÄVEN I KARLSTAD

I Karlstad har en snarlik konflikt uppstått. När Löfbergs kafferosteri byggde ny hall fanns också de båda Skanskabolagen med.

Byggnads ombudsman Patrik Nyström berättar om strandade förhandlingar, först lokalt sedan centralt, och om liknande löneskillnader mellan de svenska och slovakiska byggnadsarbetarna.

Skanska Sveriges anställda gick på prestationslön och tjänade 212 kronor i timmen, medan slovakerna fick nöja sig med 186 kronor i fast lön.

– Det skiljer 4 500 i månaden. Jag tycker att det är synd att man inte behandlar folk lika, säger Patrik Nyström.

Ett argument han fick höra var att slovakerna har ett bonussystem i sitt hemland som fungerar som kompensation.

– Det påstods att de har bra villkor, men det kan vi aldrig veta, vi har ingen insyn.

Facket:

I GRÄNSLANDET FÖR DET TILLÅTNA

Daniel Larsson, ombudsman på förbundet, var med vid centrala förhandlingen om bygget i Örebro. Han säger att Skanskas agerande ligger i gränslandet för vad som är tillåtet.

Han konstaterar att det visserligen är två skilda bolag men att det finns omständigheter kring arbetsledningen som gör att Skanska Slovakias självständighet kan ifrågasättas.

– Vi vill utreda om det verkligen kan betraktas som en egen entreprenad, som de bestämt hävdar att det är, säger han.

Situationen i Örebro och Karlstad är inte unik. Liknande upplägg sker på andra håll i landet och med andra byggbolag inblandade.

Det är frustrerande och Daniel Larsson efterlyser mer ansvarstagande från branschorganisationen Byggföretagen.

– De pratar om sund konkurrens, jag tycker inte att de agerar som om de vill ha det.

Daniel Larsson säger att frågan är högt prioriterad i förbundet och att det utreds hur man ska göra för att komma åt det man ser som lönedumping.

– Kanske kan vi kräva förändringar i centralavtalet.

Om det inte ger något, kan det krävas politiska beslut?

– Vi vill helst hålla politiker borta.

Foto med skarpa kontraster

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: NIKLAS LERNMAN

När snickaren Niklas Lernman vill koppla av greppar han kameran. Man hittar honom i ett portabelt gömsle i den tysta naturen – eller mitt i motordånet under ett rally. Kontrastrikt minst sagt.

Han var i tidiga 20-åren när han fick upp ögonen för fotografi, och då särskilt naturfoto.

Vad det var som fångade honom minns han inte.

– Jag tror att det är ett farsarv, han gick igenom samma fas, säger han muntert.

Fiske och vistelse i naturen var en självklar del av Niklas uppväxt, och han blev snart intresserad av fåglar.

När kameran kom in i bilden kunde han föreviga orrspelet.

– Jag skippade tubkikaren och tog med kameran i stället.

Sedan dess har det blivit hundratals timmar i skogen. En del av tiden har han tillbringat i sitt portabla gömsle. Då minskar risken att hans närvaro röjs.

På våren går han gärna upp tidigt en lördag och åker till någon av fågelsjöarna i närheten.

– Fotandet får ett uppsving på våren, det ska jag erkänna. Jag borde egentligen fotografera mer annars också, så här års till exempel, säger han leende och avslöjar en självkritisk sida.

Han har en önskan om att en dag komma iväg på en arrangerad fotoresa ut i vildmarken vid finsk-ryska gränsen

Niklas Lernman

Ålder: 47 år.

Familj: Hustrun Gunilla och döttrarna Julia och Linnéa.

Bor: Karlskoga.

Yrke: Snickare på Peab i Karlstad.

Fackliga uppdrag: MB-ledamot.

Fritidsintressen: Foto, fiske, skog och natur, motorsport.

för att där få en chans att fotografera björn och varg i det fria.

Som en motsats till naturfotografin tillbringar han gärna tid på rally eller banracing på jakt efter actionfyllda motorsportsbilder.

– Jag har kompisar som kör banracing. Jag brukar plåta och skicka till dem så det kan lägga ut på sina Facebooksidor.

Vad är det som är roligt med foto?

– För mig är det att jag aldrig tar den perfekta bilden, det finns alltid en utmaning att någon gång ta en bild som man känner sig riktigt nöjd med. □

Hur faaan tänkte LO styrelsen

Aldrig trodde jag att man skulle få majoritet för att försäkra anställnings tryggheten för oss byggnads arbetare i LO styrelsen.

Att med berätt mod godkänna en politisk vilja som går emot stora delar av LO medlemmarna känns så skruvat att man börjar fundera hur det kunde hända i en paraply organisation för Sveriges arbetare.

Här har jag och andra kämpat för vår trygghet under massor av år och sakta men säkert förbättrat densamma till vad den är (var) idag.

Många timmars förhandlingar har lagts på anställningsförhållandena i vår bransch men inte ens av borgarna påhejade förslag har arbetsgivarna klarat att genomföra utan vi har sakta men säkert förbättrat våra anställnings villkor.

Så får plötsligt Metall och några andra förbund med dålig medlemskontakt för sig att villkoren liknar en schweizer-ost och beslutade sig för att i stället göra ett slukhål för oss byggnadsarbetare OCH EN LITE TÄTARE OST FÖR DERAS FÖRBUND.

Sedan satte man sig i förhandlingar med arbetsgivare och en regering som har ett löfte att hålla med Centern som är en försämring av anställningstryggheten eller om man så vill enklare för arbetsgivarna att sparka personer man hyser någon form av agg till.

En sådan förhandling kan inte bli bra eftersom majoriteten i förhandlingen är klart överrepresenterad av motparten alltså inte bara motparten utan även regeringen är för motpartens förslag.

För mej är denna händelse ett stort backslag för oss som vill värna om en anställningstrygghet för ALLA anställda i vårt land.

Men kamrater se nu för faaaan till att stötta vårt förbund i en kamp som LO gjort onödigt svår och se till att ställa upp på förbundets och avdelningarnas jobb med att återställa LO till normalläge igen.

Och till sist nu gäller det att ta kampen för en stark facklig rörelse som när valet kommer står på tå för att försöka förändra ett samhälle som börjat raseras av våra egna det kanske är dags att förklara att alla anställningar är ett arbete och sedan slåss för det arbetande folket. ☐

Örebro-Värmland utbildningar 2022

Passa på och anmäla dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtoendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

Utbildning för skyddsombud 2022

År 1	År 1
Påfarten 8 tim	SO-utbildning steg 1+2
Startkurs 3dgr (BAM) 22-24 mars, Örebro	Steg 1, 12 jan, Örebro
13-15 sep, Karlstad	Steg 2, 19 jan, Örebro
	Steg 1, 11 maj, Karlstad
	Steg 2, 18 maj, Karlstad
	Steg 1, 17 aug, Örebro
	Steg 2, 24 aug, Örebro
	Steg 1, 9 nov, Karlstad
	Steg 2, 23 nov, Karlstad

Som SkyddsOmbud är du även utsedd till Fackligt förtoendevald

År 2	År 2
Prevention 1 8 feb, Örebro	SO-utbildning steg 3+4 16-17 feb, Örebro
30 aug, Karlstad	14-15 juni, Karlstad
	7-8 sep, Örebro
	13-14 dec, Karlstad

År 3	År 3
Samverkan o förändringsarbete 12-13 apr, Örebro	27-28 sep, Karlstad

År 4	År 4
Viktigaste föreskrifterna 26 apr, Karlstad	Prevention 2 3 maj, Karlstad
25 okt, Örebro	29 nov, Örebro

Skyddsombudsinformation (5 tim/år)
7 okt, Örebro [7-12] 6 okt, Karlstad [7-12]

Vem betalar utbildningarna för skyddsombud?

Samtliga skyddsombudsutbildningar bekostar och anmäler arbetsgivaren dig till på www.buc.se. Företaget betalar även din lön.

UNDANTAGET är Påfarten som **DU** anmäler dig till och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst och resor till.

Facklig Förtoendevald FFV-träffar 2022 kl. 8-12
26 apr, Örebro 27 apr, Karlstad

FFV-konferens kl. 8-16
3 nov, Karlskoga folkhögskola

FFV-konferens kl. 8-16
3 nov, Karlskoga folkhögskola

Grundutbildning förtoendevalda
8-11 mars, Karlstad 15-18 nov, Örebro

Digital Introduktion nya förtoendevalda kl. 13-16
27 jan, Örebro/Värmland,
23 aug, Örebro/Värmland

Påfarten (alla förtoendevalda samt medlemmar/icke medlemmar)
Denna utbildning genomförs på en dag, det handlar om Byggnads historia, hur man kan

påverka, vart vi är idag men också om framtiden. Denna utbildning skall alla som har ett förtoendeuppdrag genomföra. Utbildningen vänder sig också till medlemmar och de som borde vara medlemmar i Byggnads.

För att gå utbildningen söker man ledigt enligt studieledighetslagen och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst (stipendium för ICKE medlem), samt resor till och från utbildningen.

Utbildningsdagar Påfarten 2022
Påfarten för förtoendevalda, medlemmar, ickemedlemmar

17 feb, Örebro	20 jan, Karlstad
16 juni, Örebro	7 apr, Karlstad
8 sep, Karlskoga	9 juni, Årjäng
2 dec, Örebro	30 sep, Karlstad
10 nov, Kumla	7 dec, Arvika

Påfarten för ungdomar
21 apr, Karlstad 12 apr, Örebro

Lagbasträffar TBM kl. 12:30-16:00
3 maj, Karlstad 4 maj, Örebro
18 okt, Karlstad 19 okt, Örebro

Lagbasutbildning TBM
Steg 1 : 4-6 okt, Selma Spa, Sunne

Ackordstagarutbildning (VVS)
28-29 sep, Karlstad, Intresseanmälan

Byggfacken hus växer, och för vissa är det trångt på jobbet.

FOTO: PETER KRÜGE

På besök under Påfarten i Hagfors

Foto: Byggnads

Påfarten genomförs på en dag, det handlar om Byggnads historia, hur man kan påverka, var är vi i dag, men också om framtiden. Denna utbildning skall alla som har ett förtroendeuppdrag genomföra.

Läs mer på:
<https://pafarten.byggnads.se/>

Byggnads NU!

010-601 10 00
Måndag–fredag
07.00–17.00

Vi ger stöd och rådgivning till dig som är medlem, förtroendevald, anställd i Byggnads eller företagare. Du får svar på frågor om löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö, försäkringar, semester, arbetsskador och annat.

www.byggnads.se

Prestationslöner

T.o.m kvartal 3 2021

Örebro

Yrkesgrupp	Timmar	Snittförtjänst
TBM	398 894	225,76 kr/tim
Platt	5 137	272,46 kr/tim
Golv	7 755	268,97 kr/tim
VVS	kr/tim	
Industrirör	kr/tim	
Ställning	1643	241,46 kr/tim
Plåt	5660	231,57 kr/tim
Undertak	kr/tim	

Värmland

Yrkesgrupp	Timmar	Snittförtjänst
TBM	368 307	224,11 kr/tim
Platt	21 769	256,98 kr/tim
Golv	24 166	259,36 kr/tim
VVS	kr/tim	
Industrirör	kr/tim	
Ställning	700	252,64 kr/tim
Plåt	5337	238,22 kr/tim
Undertak	3 146	251,76 kr/tim

Arbetsbrist 2021 t.o.m kvartal 3

Antal 64 stycken

Kontakter Örebro-Värmland:

- Utbildningsadmin.**
carina.engberg@byggnads.se
- Utbildningsansvarig**
tomas.pettersson@byggnads.se
- MB/FFV-ansvarig**
jenny.svensson@byggnads.se
- Lagbas-ansvarig**
tomas.olsson@byggnads.se
- SO-ansvarig**
niklas.nordlund@byggnads.se
- BYN Värmland**
odd.maalsnes@byggnads.se
- BYN Örebro**
jenny.svensson@byggnads.se
- VVS-lärlingar**
patrik.hjelm@byggnads.se
- LÖSEN/granskning**
leif.haraldsson@byggnads.se

Byggnads Region Örebro-Värmland:
 Telefon: 010- 601 10 11
 Mejl: orebro-varmland@byggnads.se

BYGGNADS ÖREBRO-VÄRMLAND:
Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad
Tel: 010-601 10 11

**Nr 4
2021**

NY UNDERSÖKNING:

9 av 10 byggnads- arbetare upplever smärtor kopplade till sitt arbete

Värkande kroppar, bristfällig utbildning och avsaknad av tekniska hjälpmedel. Det är facit av en ny undersökning Byggnads gjort över medlemmarnas ergonomiska arbetsmiljö.

– Byggbranschen har under lång tid haft stort fokus på den typen av risker som orsakar omedelbar skada, samma fokus behöver nu ges de risker som påverkar över tid. Bedömning av ergonomiska risker ska vara lika självklart som att ha ett skyddsräcke eller skyddsskor, säger Johan Lindholm, förbundsordförande Byggnads.

Undersökningen visar att en stor andel inte får den kunskap och hjälpmedel de behöver för att undvika arbetsmoment som sliter och belastar kroppen felaktigt.

– Det finns en prispress från oseriösa aktörer som gör att företag inte vill eller anser sig ha råd att investera i ny teknik och nya hjälpmedel. Där har de stora upphandlarna och huvudentreprenörerna ett enormt ansvar. Branschen har akuta problem med långa underleverantörskedjor där underbudskonkurrens pressar både villkor, kvalitet och säkerhet, säger Johan Lindholm, förbundsordförande Byggnads.

Arbetsmiljöverkets rapport, Arbets-skador 2020, toppar belastningsbesvär sjukstatistiken för byggbranschen. Resultatet blir sjukskrivningar och i värsta fall förtidspensionering.

– Det här är ett problem för hela samhället, inte bara byggbranschen. Det leder till sjukskrivningar som kostar samhället mångmiljonbelopp. Eftersom det i dagsläget saknas ett skydd i pensionssystemet för den som blivit utsliten på jobbet riskerar det också att skapa en stor mängd fattigpensionärer. Byggnads kampanjar intensivt för att få politikerna att förstå att det måste ändras, säger Johan Lindholm, förbundsordförande Byggnads. □

KRETSMÖTEN 2022 BYGGNADS ÖREBRO VÄRMLAND

SÄFFLE	20 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 Facken Hus
HAGFORS	27 jan 2022	Årsmöte restaurang Kronon kl. 18.00 Anmälan till Tomas Pettersson 076-8430430
KARLSTAD	28 jan 2022	Årsmöte, tid och plats meddelas senare
KRISTINEHAMN	17 jan 2022	Årsmöte, kl. 18.00 i LO:s lokal, anmälan till Håkan Ahlqvist 073-3373276
SUNNE	21 jan 2022	Årsmöte i LO lokalen kl. 18.00
ASKERSUND	27 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 på Hotell Norra Vättern
FRÖVI	28 jan 2022	Årsmöte kl. 18.30 Christinas Gästgiveri
HALLSBERG	20 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 på Hotell Stinsen
HÄLLEFORS	27 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 på Hällefors Herrgård
KARLSKOGA	28 jan 2022	Årsmöte på Värmlandsvägen 5
KUMLA	20 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 Kumla Folkets Hus
LINDESBERG	26 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 plats ej bestämd
NORA	20 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 Nora Stadshotell
ÖREBRO	28 jan 2022	Årsmöte kl. 18.00 lokal ej bestämd

OBS! Anmälan till ordförande, senast en vecka innan på samtliga möten

Besök på arbetsplatser

Foto: Byggnads

Här når du din ordförande

Askersund
Jens Johansson, 072-902 79 55
Degerfors
Vakant
Grums
Joel Fråstad, 070-731 59 61
Frövi
Kenneth Svård, 070-190 61 24
Hagfors
Oliver Persson, 070-184 46 48
Hallsberg
Nicklas Jonsson, 070-398 64 56
Hällefors
Vakant

Karlskoga
Hans Åkesson, 072-738 40 09
Karlstad/Kil/Hammarö
Martin Bodén, 070-580 04 91
Kristinehamn
Håkan Ahlqvist, 073-337 32 76
Kumla/Fjugesta
Victor Johansson, 073-834 26 00
Lindesberg
Jonas Andersson, 072-540 35 30
Nora
Anton Appelqvist, 072-535 20 79
Sunne
Peter Olsson, 070-580 01 08
Säffle
Erik Pettersson, 073-833 44 37
Örebro
Kjell Krantz, 073-508 96 35